

Izvještaj

Statističko istraživanje o otpadu – ponovna uporaba

Pripremljeno za: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije RH
Pripremio: Ipsos d.o.o.
Datum: 09. veljače 2026.

Sadržaj

1. Uvod i metodologija	3
1.1 Uzorak	4
2. Sažetak	10
3. Rezultati istraživanja	11
3.1. Osnovne navike ispitanika.....	11
3.2. Ponovna uporaba predmeta – opće navike.....	15
3.3. Ponovna uporaba predmeta – vrste predmeta i količina	18
3.4. Korištenje predmeta za drugu namjenu	28
3.5. Opće navike vezane iz odvajanje otpada.....	30

1. Uvod i metodologija

Usvajanjem dva akcijska plana EU-a za kružno gospodarstvo donesenih 2015. i 2020. godine, od kojih je drugi jedan od temeljnih dokumenata Europskog zelenog plana, na europskoj razini je omogućen ubrzani prijelaz na kružno gospodarstvo. Kružno gospodarstvo ima za cilj očuvanje vrijednosti resursa i proizvoda u gospodarstvu što je dulje moguće, a stvaranje otpada svedeno je na minimum. Nacionalno zakonodavstvo Republike Hrvatske usklađeno je s direktivama vezanim uz prelazak na kružno gospodarstvo kroz Zakon o gospodarenju otpadom kojim se propisuju mjere u svrhu ostvarenja ciljeva Europskog zelenog plana i Akcijskog plana za kružno gospodarstvo, a istovremeno se osigurava integriranje gospodarenja otpadom u kružno gospodarstvo.

Države članice dužne su pratiti i procjenjivati provedbu svojih mjera u pogledu ponovne uporabe mjerenjem ponovne uporabe na temelju zajedničke metodologije utvrđene Provedbenom odlukom Komisije (EU) 2021/19 od 18. prosinca 2020. o utvrđivanju zajedničke metodologije i formata za izvješćivanje o ponovnoj uporabi u skladu s Direktivom 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća.

Sukladno navedenoj Provedbenoj odluci EK, države članice mjere ponovnu uporabu provođenjem kvalitativnog i kvantitativnog praćenja mjera za ponovnu uporabu. Kvalitativno praćenje uključuje utvrđivanje i opis mjera za ponovnu uporabu i procjenu njihovih učinaka ili očekivanih učinaka na temelju dostupnih podataka i provodi se svake godine. Kvantitativno praćenje provodi se mjerenjem ponovne uporabe kod operatera ponovne uporabe ili u kućanstvima. Kvantitativno praćenje za određenu kategoriju proizvoda provodi se najmanje jednom svake tri godine. Prikupljanje kvantitativnih podataka o ponovnoj uporabi neophodno je kako bi se utvrdila veličina sektora ponovne uporabe.

U nastavku su prikazani rezultati drugog kvantitativnog istraživanja koje je provelo Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije Republike Hrvatske, u suradnji s agencijom Ipsos d.o.o. za potrebe praćenja navika građana RH te izvještavanja prema tijelima Europske komisije.

1.1 Uzorak

Istraživanje je provedeno od 16. listopada do 20. studenog 2025. na uzorku korisnika Ipsosovog on-line panela. Upitnik je u prosjeku trajao 10-15 minuta. U istraživanju je ukupno sudjelovalo 3003 kućanstva.

Uzorkovanje započinjemo tako da ciljnu populaciju (kućanstva u RH) na temelju službenih statističkih popisa ili profila, uskladimo s našim ciljanim uzorkom, slijedeći plan uzorkovanja.

Uzorak je definiran kao dvostruko stratificiran.

Stratifikacija se odvija prema dva obilježja:

- prema 6 tradicionalnih regija (koje su definirane kao skup postojećih županija tako da je postignuto razvrstavanje jedinica izbora po načelu iscrpnosti i isključivosti)
- prema veličini naselja (4 veličine: do 2000, do 10000, do 100000, iznad 75000 stanovnika)

Kako bi se osigurala bolja zastupljenost prema županiji, dodatno se postavljaju kvote za tu varijablu.

Ovim postupcima osigurava se geografska i demografska distribucija.

Uzorkovanje se vrši iz svakog od stratum, putem našeg internog programa. Softver odabire potencijalne ispitanike koje uravnotežuje prema definiranim ciljevima (tj. članovi su odabrani kako bi bili reprezentativni za opću populaciju kućanstava). Ukoliko neko kućanstvo ima više predstavnika u panelu, u tom slučaju je odabrana samo jedna osoba metodom slučajnog odabira.

Softver koristi sljedeći algoritam za odabir:

- Prvi korak je izvući sve aktivne i dostupne paneliste koji ispunjavaju kriterije za provjeru (npr. demografske osobine)
- Panel se zatim nasumično sortira (randomizira)
- Na kraju se ispituju varijable od interesa i odabire se određeni broj panelista koji zadovoljavaju odabrane ciljeve.

Ponderiranje procjena:

Pri izračunavanju procjena parametara populacije koriste se:

- težinski faktori (ponderi), koji strukturu osnovnih socio-demografskih karakteristika kućanstva u potpunosti usklađuju sa strukturom kućanstva Hrvatske.
- usklađivanje se provodi prema regiji, veličini naselja te županiji.

Iako su opt-in paneli brzi i isplativi, postoji nekoliko značajnih nedostataka koji mogu utjecati na valjanost i mogućnost generaliziranja rezultata, pogotovo kada je cilj imati nacionalno reprezentativne podatke.

Glavni nedostaci provođenja istraživanja ovom metodom (on-line panel):

1. Nedostatak stvarne reprezentativnosti i pristranost uzorkovanja:

Samoodabir: Najveći problem s opt-in panelima je taj što sudionici sami biraju hoće li sudjelovati. Što znači da uzorak vjerojatno neće biti istinski slučajan ili reprezentativan za ukupnu populaciju kućanstava u RH. Ljudi koji se dobrovoljno prijave za sudjelovanje u anketama često imaju različite karakteristike, motivacije, interese ili demografske profile od onih koji to ne čine.

Pristranost volontera: Oni koji se prijave mogu biti angažiraniji, imati jača mišljenja o temi istraživanja (u ovom slučaju, ponovna uporaba predmeta), biti više tehnološki pismeni ili tražiti poticaje, što može iskriviti rezultate.

Pristranost pokrivenosti: Određeni segmenti populacije (npr. starije osobe, osobe s ograničenim pristupom internetu, određene socioekonomske skupine) možda su manje zastupljeni ili potpuno isključeni iz opt-in panela, jer se možda ne prijavljuju ili nemaju tehničke mogućnosti.

2. Mogući problemi s kvalitetom podataka:

Profesionalni ispitanici: Neki pojedinci se pridružuju višestrukim panelima i sudjeluju u mnogim anketama, ponekad bez puno razmišljanja, samo radi poticaja. To može dovesti do niže kvalitete podataka, nedosljednih odgovora ili "profesionalnih ispitanika" koji nauče kako odgovarati na način koji maksimizira njihovo sudjelovanje ili nagrade.

Nedostatak pažnje i brzanje: Ispitanici u opt-in panelima mogu žuriti kroz anketu, ne obraćajući dovoljno pažnje na pitanja, što rezultira netočnim ili nepromišljenim odgovorima.

Nedovoljna iskrenost: Bez izravne interakcije s anketarom, ispitanici mogu biti manje skloni dati istinite odgovore na osjetljiva pitanja.

3. Ograničena mogućnost generalizacije:

Zbog svih navedenih pristranosti, nalazi istraživanja se ne mogu generalizirati na cjelokupnu populaciju kućanstava u Hrvatskoj.

4. Kondicioniranje panela:

Sudionici koji su često anketirani mogu postati uvjetovani procesom anketiranja, što potencijalno mijenja njihove odgovore tijekom vremena. Mogu postati svjesniji određenih tema ili razviti određene obrasce odgovora.

5. Nedostatak kontrole nad sastavom uzorka:

Iako su primijenjene kvote kako biste pokušali uskladiti demografske karakteristike s populacijom, temeljni bazen sudionika je i dalje samoodabran. To otežava postizanje istinskog slučajnog uzorkovanja.

Uz nedostatke metode prikupljanja podataka, i sam instrument ima određene nedostatke.

Podaci se prikupljaju na temelju prisjećanja događaja i aktivnosti za sve članove kućanstva, a ne samo za ispitanika, pa postoji velika vjerojatnost da ispitanik nema sve relevantne podatke ili da se njegovi osobni stavovi razlikuju od stavova drugih ukućana.

Podaci o količini i težini predmeta isključivo se temelje na procjeni ispitanika i to za period godine prije, pa su ti podaci manje pouzdani, pogotovo kada se radi o kilaži koja prosječnom čovjeku za veliku većinu predmeta nije poznata jer su to stvari koje sami rijetko važu.

Većina pitanja se odnosi na ponašanje i stavove samih ispitanika, ali važno je napomenuti da se podaci ne mogu projicirati na opću populaciju građana jer su prikupljeni na uzorku kućanstava, a ne ispitanika (građana).

Tablica 1. Osnovni podaci o uzorku – karakteristike kućanstava

		N	%
Uzorak		3003	100%
Regija	Zagreb i okolica	836	28%
	Sjeverna Hrvatska	465	16%
	Slavonija	466	16%
	Lika i Banovina	237	8%
	Hrvatsko Primorje i Istra	388	13%
	Dalmacija	610	20%
Veličina naselja	Do 2 000 stanovnika	1095	36%
	2 000 do 10 000 stanovnika	475	16%
	10 000 do 75 000 stanovnika	586	20%
	Više od 75 000 stanovnika	847	28%
Veličina kućanstva	Jedan član	376	13%
	Dva člana	872	29%
	Tri člana	714	24%
	Četiri člana	688	23%
	Pet i više	353	12%
Prihodi kućanstva	Do 1.700 eura	696	23%
	1.701 - 2.500 eura	612	20%
	2.501 - 3.500 eura	714	24%
	Više od 3.501 eura	602	20%
	NZ / BO	379	13%

Tablica 2. Osnovni podaci o uzorku – prema županijama

		N	%
Uzorak		3003	100%
Županija	Zagrebačka županija	207	7%
	Krapinsko-zagorska županija	81	3%
	Sisačko-moslavačka županija	112	4%
	Karlovačka županija	89	3%
	Varaždinska županija	109	4%
	Koprivničko-križevačka županija	72	2%
	Bjelovarsko-bilogorska županija	77	3%
	Primorsko-goranska županija	230	8%
	Ličko-senjska županija	36	1%
	Virovitičko-podravska županija	55	2%
	Požeško-slavonska županija	49	2%
	Brodsko-posavska županija	98	3%
	Zadarska županija	125	4%
	Osječko-baranjska županija	207	7%
	Šibensko-kninska županija	81	3%
	Vukovarsko-srijemska županija	112	4%
	Splitsko-dalmatinska županija	318	11%
	Istarska županija	158	5%
	Dubrovačko-neretvanska županija	85	3%
	Međimurska županija	71	2%
	Grad Zagreb	629	21%

Tablica 3. Osnovni podaci o uzorku – karakteristike ispitanika

		N	%
Uzorak		3003	100%
Spol	Muški	1020	34%
	Ženski	1983	66%
Dob	Do 29 godina	365	12%
	Od 30 do 44	1017	34%
	Od 45 do 59	979	33%
	60 i više	641	21%
Obrazovanje	Osnovno	35	1%
	Srednje	1219	41%
	Više i visoko	1748	58%
Radni status	Privatni sektor	1067	36%
	Javni sektor	906	30%
	Samozaposleni	118	4%
	Umirovljenici	546	18%
	Neaktivni i ostalo	366	12%

2. Sažetak

Istraživanje o ponovnoj uporabi predmeta, provedeno na 3003 kućanstva u Hrvatskoj, otkriva visoku razinu samoprocjene ekološke osviještenosti građana (82% se smatra dobro ili vrlo dobro osviještenima). Najčešće ekološke navike uključuju odvajanje otpada kod kuće (72%) i korištenje višekratnih vrećica (62%). S druge strane, aktivnosti poput kupovine rabljenih proizvoda (45% ih nikad/rijetko kupuje) ili korištenja električnih/hibridnih automobila (86% nikad) su manje zastupljene.

Ponovna uporaba predmeta je široko prihvaćena, s 86,1% kućanstava koja su ikada nabavila rabljeni predmet, od čega 67,6% u 2024. godini. Među onima koji to nikada nisu učinili, značajnih 79,1% iskazuje spremnost za prihvaćanje rabljenih predmeta u budućnosti, posebno ako su od bliskih osoba. Glavni razlozi odbijanja rabljenih predmeta su nesklonost korištenju tuđih stvari (58,3%) i nedostatak navike (53,1%), dok su ekonomski razlozi manje izraženi.

Tekstil je dominantna kategorija rabljenih predmeta (74,8%), a slijede namještaj (39,2%) i električni/elektronički uređaji (32,7%). Privatni darovi i internetski portali su ključni kanali nabave. Oko četvrtine kućanstava (24,3%) prenamijenilo je rabljene predmete u 2024. godini. Kada se rješavaju uporabljivih predmeta, građani ih najčešće poklanjaju ili odnose u reciklažno dvorište dok je bacanje u miješani otpad najrjeđa opcija.

Na osnovu prikupljenih podataka procijenjena masa ponovno uporabljenih predmeta za razinu Republike Hrvatske za 2024. godinu iznosi 186.749 t. Od ukupnog iznosa 5.937 t se odnosi na tekstil, 7.166 t na EE uređaje i opremu, 21.153 t na namještaj, 151.371 t na građevni materijal te 1.122 t na ostale predmete koji nisu obuhvaćeni u prethodnim kategorijama.

Građani iskazuju visoko samopouzdanje u svoje znanje o razvrstavanju otpada (85% uvijek ili uglavnom zna), iako 12,5% priznaje da često ili gotovo uvijek svjesno odlaže otpad na neodgovarajuće mjesto. Starije osobe i umirovljenici pokazuju veću odgovornost u pravilnom odlaganju otpada.

3. Rezultati istraživanja

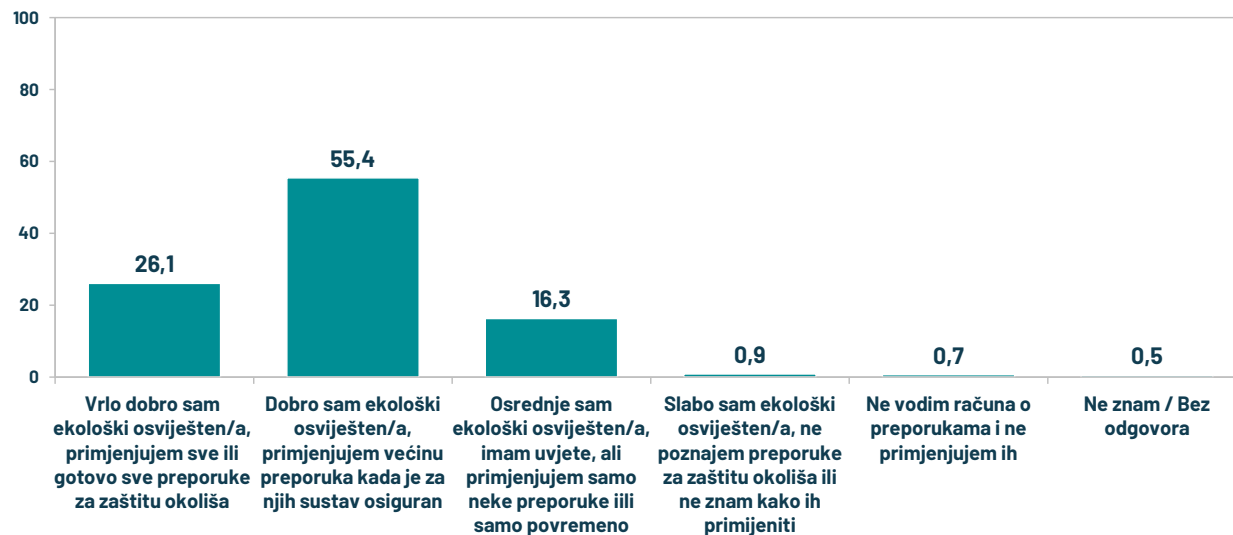
3.1. Osnovne navike ispitanika

Na samom početku smo ispitanike pitali o nekim osnovnim stavovima i navikama vezanim uz ekološku osviještenost i kružno gospodarstvo.

Više od osam od deset ispitanika (82%) smatra se dobro ili vrlo dobro ekološki osviještenim, odnosno navodeći da primjenjuju većinu ili sve preporuke za zaštitu okoliša. Konkretno, 26,1% ispitanika smatra se vrlo dobro osviještenim, dok 55,4% sebe ocjenjuje kao dobro osviještenim. Tek manji dio ispitanika, njih 16,3%, sebe smješta u kategoriju osrednje osviještenih, dok je postotak onih koji se smatraju slabo osviještenima ili uopće ne vode računa o preporukama zanemariv (ukupno 1,6%).

Analiza prema županijama otkriva određene regionalne razlike u percepciji. Najviši udio ispitanika koji se smatraju vrlo dobro osviještenima je iz Koprivničko-križevačke (35%), Istarske (32%) i Varaždinske županije (31%). S druge strane, najniži udio vrlo dobro osviještenih nalazimo u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (svega 12%). Upravo Dubrovačko-neretvanska i Ličko-senjska županija ističu se s najvišim udjelom onih koji su osrednje osviješteni (33% i 35%), što značajno odudara od prosjeka.

Slika 1. U kojoj mjeri se Vi osobno smatrate ekološki osviještenima, odnosno u kojoj mjeri primjenjujete preporuke za zaštitu okoliša i smanjenje nastanka otpada?

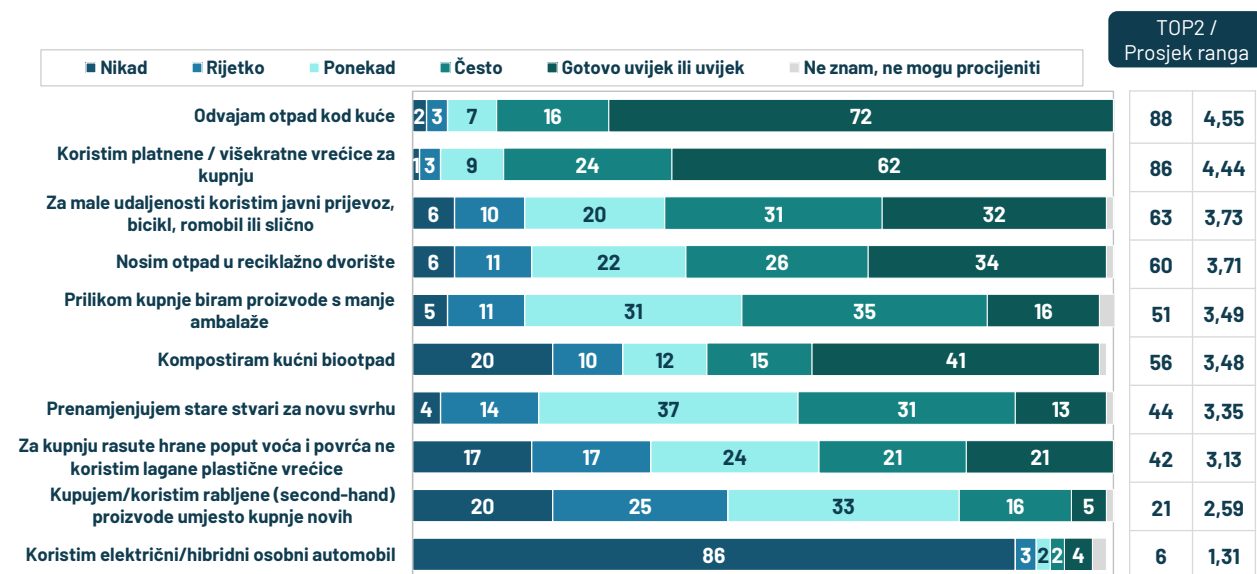

Analiza učestalosti prakticiranja deset različitih ekoloških aktivnosti pokazuje da su se neke navike duboko ukorijenile u svakodnevni život, dok su druge još uvijek rijetkost. Najčešće prakticirane aktivnosti su odvajanje otpada kod kuće (72% to čini gotovo uvijek ili uvijek) i korištenje platnenih/višekratnih vrećica za kupnju (62% gotovo uvijek ili uvijek). S druge strane, najmanje zastupljene aktivnosti su korištenje električnog/hibridnog automobila (86% to ne čini nikad) i kupovina rabljenih proizvoda (ukupno 45% to čini nikad ili rijetko).

Usporedba po županijama pokazuje da je odvajanje otpada najzastupljenije u Međimurskoj (prosječna ocjena 4,86 od 5) i Virovitičko-podravskoj županiji (4,82), a najmanje u Ličko-senjskoj (3,63) i Dubrovačko-neretvanskoj (3,81).

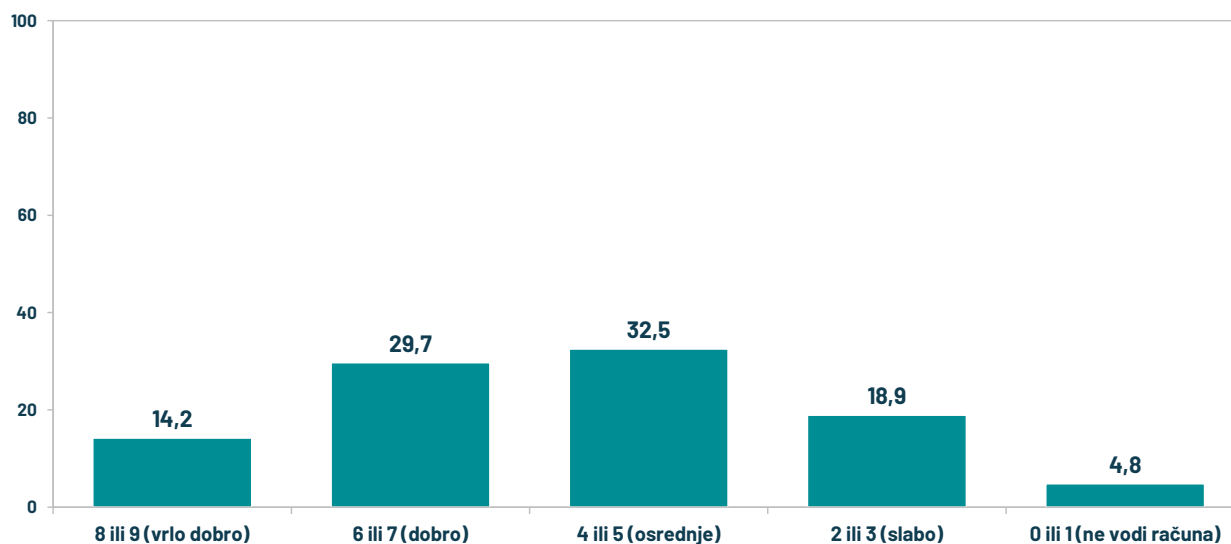
Kompostiranje je, očekivano, snažno povezano s ruralnim područjima – najviša praksa je u naseljima do 2.000 stanovnika (prosjeak 4,00) te u Krapinsko-zagorskoj (4,32), Varaždinskoj (4,34) i Međimurskoj županiji (4,36), a najniža u gradovima s više od 75.000 stanovnika (2,86). Kupovina rabljenih proizvoda nešto je češća u kućanstvima s pet i više članova te u onima s najnižim prihodima.

Slika 2. U kojoj mjeri Vi osobno prakticirate sljedeće aktivnosti?

Vidjeli smo na samom početku kako se velika većina ispitanih samostalno opisuje kao dobro (55%) ili vrlo dobro (26%) ekološki osviještena, a opet da dio aktivnosti koje bi mogle pridonijeti zagađenju ne rade toliko redovito. Napravili smo novu skalu na osnovi aktivnosti iz prethodnog pitanja te smo je grupirali u 5 stupnjeva ovisno o tome koliko aktivnosti ispitanik upražnjava često ili gotovo uvijek. Korištenje hibridnog ili električnog automobila je izuzetno jer nije dostupno svima kao većina ostalih aktivnosti. Ovako dobijemo malo drugačiju sliku gdje je relativna većina s obzirom na broj aktivnosti koje radi često ipak srednje ili dobro osviještena. Također je bitno više onih koji rade manji broj aktivnosti nego kada je riječ o samo procjeni.

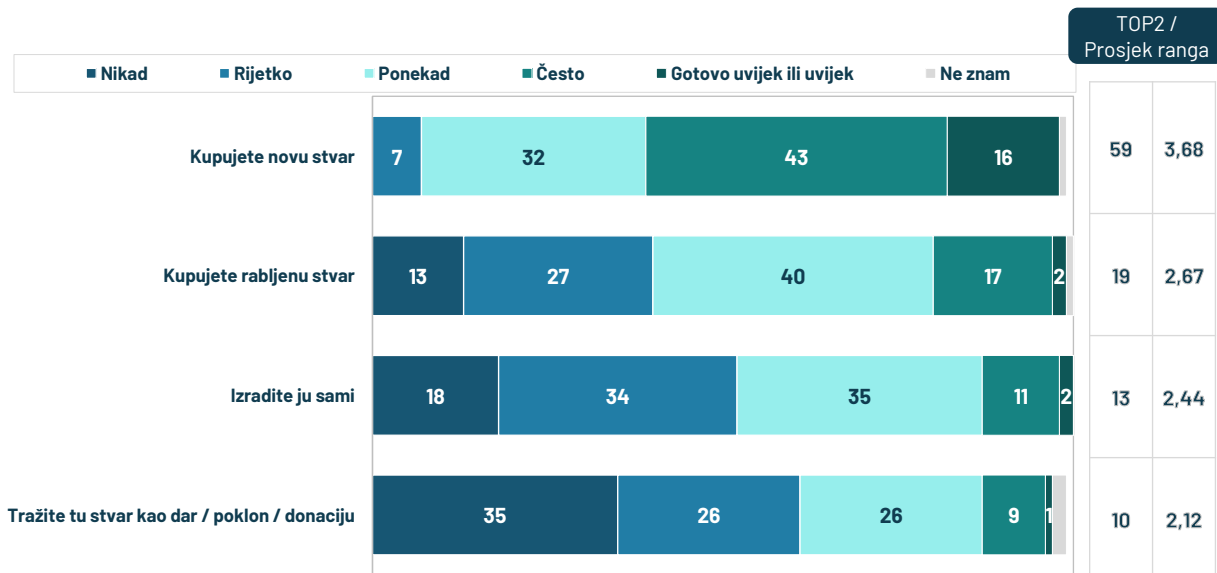
Slika 3. U kojoj mjeri Vi osobno prakticirate sljedeće aktivnosti? – skupno

Primarna opcija prilikom nabave je kupovina novih stvari (prosječna ocjena 3,68 od 5). Kupovina rabljene stvari je druga najčešća opcija (2,67), dok su traženje na poklon (2,12) i samostalna izrada (2,44) rjeđe opcije.

Prema karakteristikama kućanstva jasno se vidi utjecaj prihoda: s rastom prihoda raste i sklonost kupovini novih stvari, a opada sklonost samostalnoj izradi.

Slika 4. Koliko često, kada Vam je potrebna neka stvar, radite sljedeće:

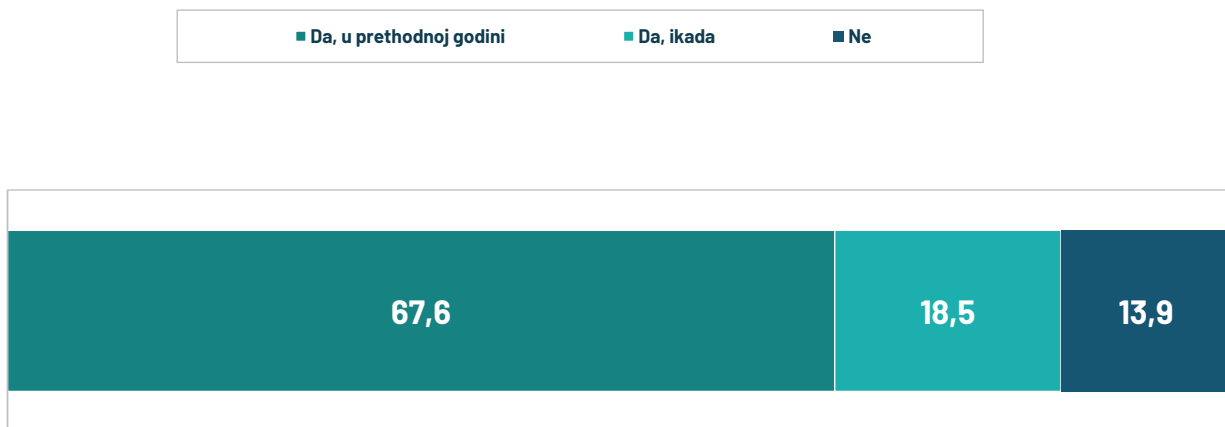

3.2. Ponovna uporaba predmeta – opće navike

Podaci pokazuju iznimno visoku stopu prihvaćanja ponovne uporabe u Hrvatskoj. Čak 86,1% kućanstava je nekada nabavilo rabljeni predmet, pri čemu je velika većina, njih 67,6%, to učinila tijekom 2024. godine. Samo 13,9% ispitanika izjavljuje da nikada nisu kupili ili dobili rabljeni predmet.

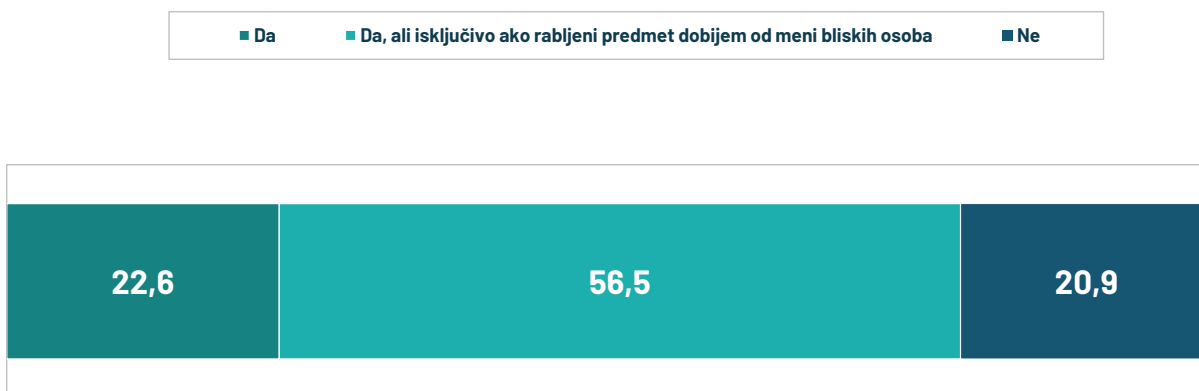
Analiza podataka prema županiji iz koje je kućanstvo pokazuje da je praksa nabave rabljenih predmeta najraširenija u Koprivničko-križevačkoj županiji, gdje je čak 79% kućanstava to učinilo u 2024. godini. S druge strane, Primorsko-goranska županija bilježi najnižu stopu nabave predmeta za ponovnu uporabu u 2024. (59%) i najviši udio onih koji to nikada nisu učinili (22%).

Slika 5. Jeste li ikada dobili ili kupili neki rabljeni predmet u svrhu daljnjeg korištenja za njegovu primarnu namjenu / u svrhu korištenja predmeta za namjenu s kojom je predmet i proizveden?

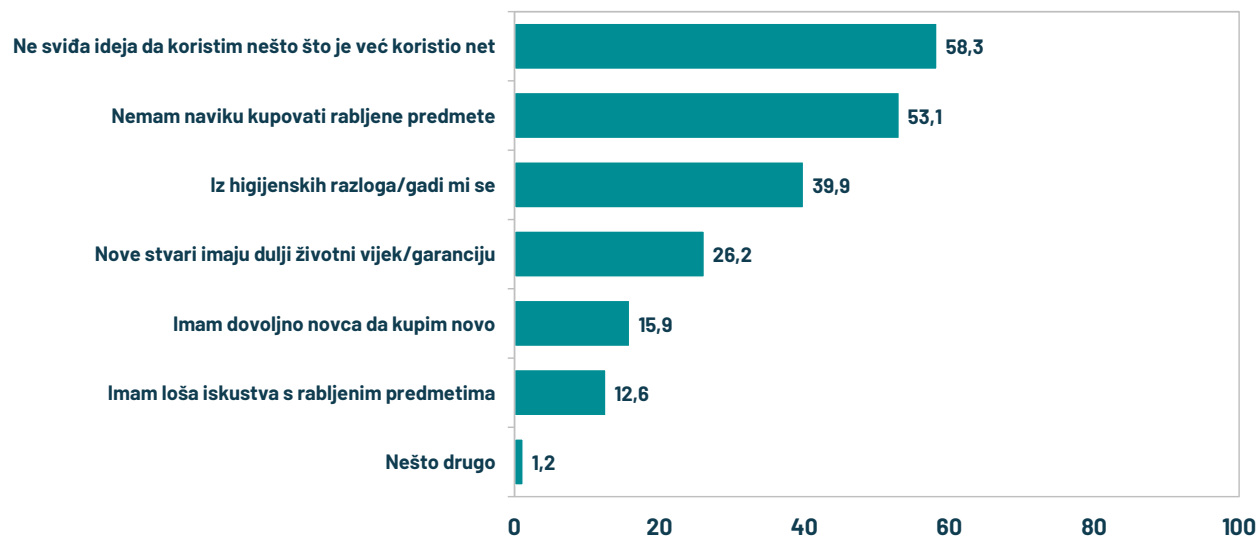
Pitanje bi li koristili ili kupili rabljeni predmet umjesto da kupuju novi, postavljeno samo onima koji nikada nisu nabavili rabljeni predmet (13,9% uzorka), otkriva potencijal za daljnji rast ponovne uporabe. Čak 79,1% ispitanih iz ove skupine iskazuje spremnost za prihvaćanje rabljenih predmeta u budućnosti. Od toga, 22,6% bi bezuvjetno kupilo ili koristilo rabljeni predmet, dok većina (56,5%) to uvjetuje time da predmet dobiju od bliske osobe. Samo petina ove skupine (20,9%) izričito odbija takvu mogućnost.

Slika 6. Biste li kupili ili koristili dobiveni rabljeni predmet umjesto da kupujete novi? – samo ispitanici koji nisu nikada kupili ili dobili rabljeni predmet (N=418)

Analizom odgovora ispitanika koji izričito odbijaju rabljene predmete (N=88), kao dva glavna razloga izdvajaju se: da im se ne sviđa ideja da koristite nešto što je već koristio netko drugi(58,3%) te da nemaju naviku kupovati rabljene predmete (53,1%). Higijenski razlozi su također važni, njih navodi 39,9%, ispitanika. Ekonomski razlog, odnosno posjedovanje dovoljno novca za novo, navodi tek 15,9% ispitanika, što ukazuje da odbijanje nije primarno statusno pitanje.

Slika 7. Iz kojih razloga ne biste kupili ili koristili neki rabljeni predmet umjesto da kupujete novi? – samo ispitanici (N=88)

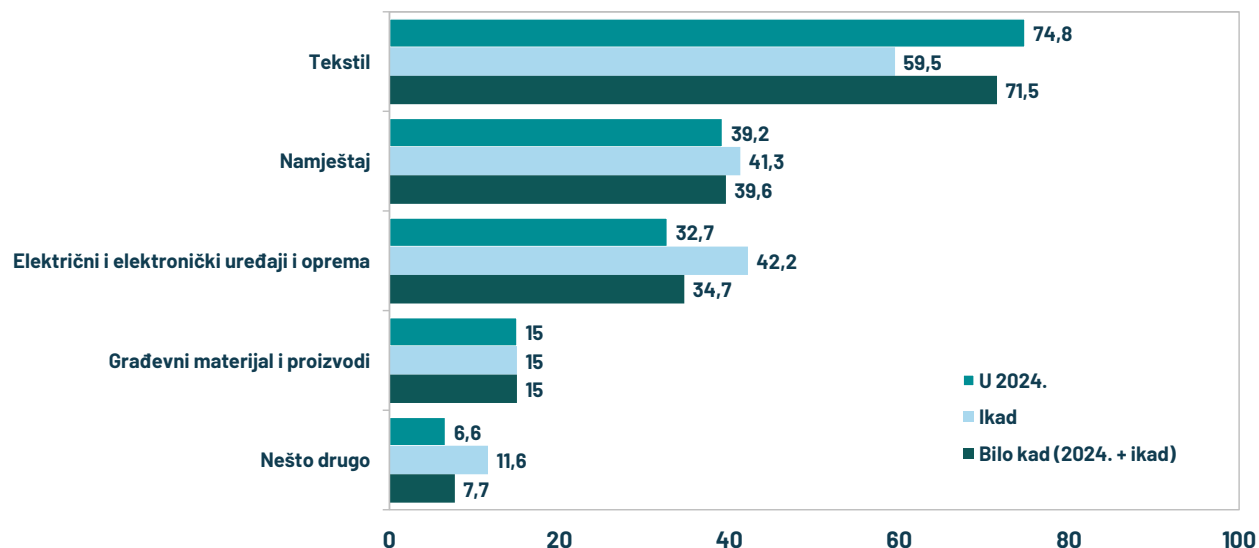

3.3. Ponovna uporaba predmeta – vrste predmeta i količina

Među onima koji su nabavili rabljeni predmet u 2024. godini, tekstil je apsolutno dominantna kategorija, koju navodi čak 74,8% ispitanika. Slijede namještaj (39,2%) i električni i elektronički uređaji (32,7%). Građevni materijal se rjeđe ponovno upotrebljavao (15,0%), kao i predmeti iz skupine „nešto drugo“.

Privatni darovi i internetski portali su dominantni kanali nabave predmete za gotovo sve vrste predmeta.

Slika 8. Molimo Vas da se prisjetite koji ste rabljeni predmet ili predmete dobili ili kupili tijekom 2024. godine. – samo kućanstva koja su dobili ili kupili rabljeni predmet u 2024. godini – samo kućanstva koja su dobili ili kupili rabljeni predmet u 2024. godini ili ikada

Tablica 4. Broj predmeta i masa predmeta rabljenih predmeta dobivenih ili kupljenih tijekom 2024. godine – kategorije

	Broj kućanstava	Broj komada	Masa (kg)	Prosječna masa (kg) po komadu
Tekstil	1518	27167	12421	0,457209
Električni i elektronički uređaji i oprema	664	3246	14992	4,618608
Namještaj	796	3108	44252	14,238095
Građevni materijal i proizvodi	304	108682	316674	2,913767
Nešto drugo	134	2850	2348	0,823860
Ukupno	2030	145053	390687	2,693409

Tablica 5. Broj predmeta i masa predmeta rabljenih predmeta dobivenih ili kupljenih tijekom 2024. godine – tekstil

	Broj kućanstava	Broj komada	Masa (kg)	Prosječna masa (kg) po komadu
Odjeća	1435	19310	7960	0,412222
Obuća	529	2744	2124	0,774052
Modni dodaci (torbe, rukavice, kape i sl.)	673	2815	910	0,323268
Kućni tekstil (zastori, posteljina, ručnici, stolnjaci i sl.)	365	1969	1234	0,626714
Tekstil koji se ne koristi u kućanstvu	60	321	184	0,573209
Tekstil, ostalo	3	8	9	1,125
Ukupno	1518	27167	12421	0,457209

Tablica 6. Od kuda ste dobili ili kupili taj predmet(e)? – tekstil

	Broj kućanstava	Fizička trgovina	Internetske platforme	Privatni dar	Ostalo	Ne znam
Odjeća	1435	41%	34%	57%	3%	2%
Obuća	529	19%	32%	60%	4%	2%
Modni dodaci	673	25%	25%	62%	2%	1%
Kućni tekstil	365	23%	11%	73%	2%	2%
Tekstil koji se ne koristi u	60	23%	15%	57%	6%	6%
Tekstil, ostalo	3		39%	31%	30%	

Tablica 7. Broj predmeta i masa predmeta rabljenih predmeta dobivenih ili kupljenih tijekom 2024. godine – električni i elektronički uređaji i oprema

	Broj kućanstava	Broj komada	Masa (kg)	Prosječna masa (kg) po komadu
Mobiteli	222	319	102	0,319749
Tableti	54	77	56	0,727273
Laptopi	119	143	238	1,664336
PC računala	61	238	806	3,386555
IT potrepštine (punjači, kablovi, tipkovnice, ruteri i sl.)	178	503	210	0,417495
HI-FI oprema	72	279	354	1,268817
Igraće konzole i oprema za video-igre	63	103	140	1,359223
Foto-video oprema (kamere, video-rekorderi, DVD	49	150	535	3,566667
Mali kućanski električni i elektronički uređaji	234	439	720	1,640091
Mikrovalne pećnice	34	41	204	4,97561
Štednjaci, pećnice, ploče za kuhanje, nape i sl.	53	83	1483	17,86747
Usisavači	81	97	415	4,278351
Perilice rublja	60	70	2799	39,98571
Perilice posuđa	26	30	951	31,7
Sušilice	27	27	947	35,07407
Uređaji za grijanje (bojleri, grijalice, električne peći i sl.)	43	60	470	7,833333
Računalni monitori	48	55	132	2,4
TV uređaji	65	74	543	7,337838
Rasvjetna tijela	75	183	181	0,989071
Hladnjaci	58	64	2154	33,65625
Zamrzivači	24	27	838	31,03704
Klima uređaji	20	29	430	14,82759
Električni i elektronički uređaji i oprema, ostalo	22	154	286	1,857143
Ukupno	664	3246	14992	4,618608

Tablica 8. Od kuda ste dobili ili kupili taj predmet(e)? – električni i elektronički uređaji i oprema

	Broj kućanstava	Fizička trgovina	Internetske platforme	Privatni dar	Ostalo	Ne znam
Mobiteli	222	16%	28%	55%	4%	5%
Tableti	54	17%	22%	59%	2%	4%
Laptopi	119	14%	33%	53%	6%	4%
PC računala	61	15%	26%	67%	2%	3%
IT potrepštine	178	12%	38%	56%		
HI-FI oprema	72	12%	38%	56%		
Igraće konzole	63	17%	42%	42%	1%	5%
Foto-video oprema	49	17%	34%	46%	6%	
Mali kućanski električni uređaji	234	12%	31%	61%	3%	2%
Mikrovalne pećnice	34	15%	17%	62%	5%	4%
Štednjaci, pećnice i sl.	53	27%	21%	52%	7%	5%
Usisavači	81	15%	19%	65%	3%	2%
Perilice rublja	60	11%	27%	55%	6%	6%
Perilice posuđa	26	21%	30%	45%		4%
Sušilice	27	11%	16%	70%		4%
Uređaji za grijanje	43	12%	13%	69%	5%	6%
Računalni monitori	48	5%	31%	58%	7%	2%
TV uređaji	65	9%	28%	64%	3%	2%
Rasvjetna tijela	75	15%	20%	67%	3%	3%
Hladnjaci	58	11%	17%	66%	3%	6%
Zamrzivači	24	8%	25%	61%	6%	
Klima uređaji	20	12%	13%	54%	18%	6%
Električni i elektronički uređaji, ostalo	22	22%	26%	49%	9%	8%

Tablica 9. Broj predmeta i masa predmeta rabljenih predmeta dobivenih ili kupljenih tijekom 2024. godine – namještaj

	Broj kućanstava	Broj komada	Masa (kg)	Prosječna masa (kg) po komadu
Radni stolovi i stolice	266	702	7222	10,28775
Uredske police i ormari	114	229	2089	9,122271
Blagovaonički stolovi i stolice	186	816	6363	7,797794
Kreveti, otomani, sofe, ležaljke, fotelje, kutne garniture i sl.	285	642	15889	24,74922
Ormari, kredenci, police i sl.	346	669	12145	18,15396
Namještaj, ostalo	22	49	544	11,10204
Ukupno	796	3108	44252	14,2381

Tablica 10. Od kuda ste dobili ili kupili taj predmet(e)? – namještaj

	Broj kućanstava	Fizička trgovina	Internetske platforme	Privatni dar	Ostalo	Ne znam
Radni stolovi i stolice	266	13%	40%	39%	13%	
Uredske police i ormari	114	13%	23%	65%	1%	3%
Blagovaonički stolovi i stolice	186	15%	23%	64%	3%	2%
Kreveti, otomani, sofe i sl.	285	11%	30%	64%	4%	1%
Ormari, kredenci, police i sl.	346	11%	25%	66%	2%	1%
Namještaj, ostalo	22	13%	40%	39%	13%	

Tablica 11. Broj predmeta i masa predmeta rabljenih predmeta dobivenih ili kupljenih tijekom 2024. godine – građevni materijal i proizvodi

	Broj kućanstava	Broj komada	Masa (kg)	Prosječna masa (kg) po komadu
Crijep i krovne ploče	91	13074	27927	2,136072
Opločnici	36	5335	6853	1,284536
Vrata i prozori uključujući okvire	68	278	4591	16,51439
Vodovodna i sanitarna oprema	54	116	1230	10,60345
Ugradbena rasvjetna oprema	53	143	201	1,405594
Ventilacijske cijevi i oprema	8	42	93	2,214286
Električna oprema	48	205	318	1,55122
Radijatori i peći	42	82	2753	33,57317
Drvo i grede	166	3506	47280	13,48545
Podovi (parketi, linoleum i sl.)	34	1639	1951	1,19036
Unutarnje zidne obloge	18	201	410	2,039801
Toplinska izolacija	20	844	2326	2,755924
Cigle	125	82786	217902	2,632112
Građevinski materijal i proizvodi, ostalo	20	6291	10540	1,675409
Ukupno	304	108682	316674	2,913767

Tablica 12. Od kuda ste dobili ili kupili taj predmet(e)? – građevni materijal i proizvodi

	Broj kućanstava	Fizička trgovina	Internetske platforme	Privatni dar	Ostalo	Ne znam
Crijep i krovne ploče	91	9%	25%	65%	5%	2%
Opločnici	36	12%	18%	53%	16%	3%
Vrata i prozori uključujući okvire	68	8%	12%	75%	11%	1%
Vodovodna i sanitarna oprema	54	14%	10%	70%	5%	6%
Ugradbena rasvjetna oprema	53	16%	14%	69%		2%
Ventilacijske cijevi i oprema	8			100%		
Električna oprema	48	16%	4%	73%	7%	7%
Radijatori i peći	42	17%	31%	44%	5%	3%
Drvo i grede	166	11%	12%	73%	5%	4%
Podovi (parketi, linoleum i sl.)	34	11%	14%	67%	5%	6%
Unutarnje zidne obloge	18		5%	89%	6%	
Toplinska izolacija	20	15%		57%	23%	5%
Cigla	125	31%	16%	56%	4%	
Građevinski materijali, ostalo	20	9%	10%	81%	11%	4%

Tablica 13. Broj predmeta i masa predmeta rabljenih predmeta dobivenih ili kupljenih tijekom 2024. godine –
Nešto drugo

	Broj kućanstava	Broj komada	Masa (kg)	Prosječna masa (kg) po komadu
Društvene igre (igre na ploči, puzzle, karte i sl.)	19	97	46	0,474227
Igračke	22	316	74	0,234177
Knjige	66	588	280	0,47619
Medicinska pomagala (štapovi, štake, hodalice i sl.)	10	17	34	2
Nakit	20	68	6	0,088235
Nosači zvuka i/ili slike	10	116	10	0,086207
Oprema za bebe	21	242	269	1,11157
Oprema za kućne ljubimce	15	62	22	0,354839
Oprema za sport i rekreaciju (utezi, lopte, kućne	30	52	333	6,403846
Posuđe i slični kućanski predmeti	35	170	116	0,682353
Ručni pribor i alat	28	141	204	1,446809
Umjetnički i ukrasni predmeti	20	66	35	0,530303
Višekratna ambalaža (palete, kašete, staklenke i sl.)	44	853	714	0,837046
Vrtlarski alat i pribor	24	55	158	2,872727
Ostalo	5	7	48	6,857143
Ukupno	134	2850	2348	0,82386

Tablica 14. Od kuda ste dobili ili kupili taj predmet(e)? – Nešto drugo

	Broj kućanstava	Fizička trgovina	Internetske platforme	Privatni dar	Ostalo	Ne znam
Društvene igre	19	16%	20%	67%	10%	
Igračke	22	15%	36%	73%	4%	
Knjige	66	33%	30%	58%	6%	2%
Medicinska pomagala	10	9%	19%	62%		10%
Nakit	20	32%	23%	56%		3%
Nosači zvuka i/ili slike	10	44%	27%	35%	14%	
Oprema za bebe	21	14%	50%	54%	4%	
Oprema za kućne ljubimce	15	19%	20%	61%	7%	
Oprema za sport i rekreaciju	30	24%	20%	59%	3%	
Posuđe i slični kućanski predmeti	35	26%	8%	77%		
Ručni pribor i alat	28	29%	9%	55%		7%
Umjetnički i ukrasni predmeti	20	41%	14%	50%	5%	5%
Višekratna ambalaža	44	10%	3%	77%	10%	11%
Vrtlarski alat i pribor	24	24%	8%	64%	4%	
Ostalo	5	49%	66%	34%	27%	

Tablica 15. Prosječna masa predmeta prema županijama

		N	Ukupna masa (kg) po kućanstvu		Broj članova kućanstva
			Prosjek (kg)	Suma (kg)	Suma
Uzorak		3003	130	390687	8964
Županija	Zagrebačka županija	207	303	62634	657
	Krapinsko-zagorska županija	81	107	8647	294
	Sisačko-moslavačka županija	112	126	14120	326
	Karlovačka županija	89	278	24731	257
	Varaždinska županija	109	141	15342	401
	Koprivničko-križevačka županija	72	396	28576	239
	Bjelovarsko-bilogorska županija	77	306	23608	244
	Primorsko-goranska županija	230	90	20764	586
	Ličko-senjska županija	36	213	7686	119
	Virovitičko-podravska županija	55	186	10234	170
	Požeško-slavonska županija	49	261	12816	155
	Brodsko-posavska županija	98	116	11378	314
	Zadarska županija	125	115	14393	409
	Osječko-baranjska županija	207	165	34157	659
	Šibensko-kninska županija	81	85	6913	252
	Vukovarsko-srijemska županija	112	181	20310	353
	Splitsko-dalmatinska županija	318	45	14435	969
	Istarska županija	158	61	9715	439
	Dubrovačko-neretvanska	85	81	6914	276
	Međimurska županija	71	76	5427	218
	Grad Zagreb	629	60	37889	1629

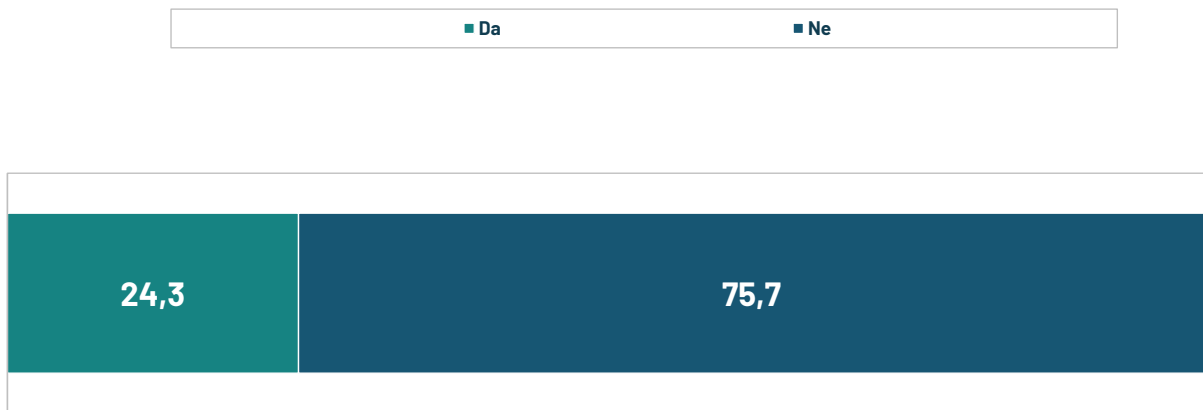
3.4. Korištenje predmeta za drugu namjenu

Otprilike četvrtina ispitanika (24,3%) je tijekom 2024. godine nabavila rabljeni predmet s namjerom da ga prenamijeni, odnosno koristi u svrhu za koju nije originalno proizveden.

Ova je praksa najzastupljenija u Karlovačkoj (35%), Međimurskoj (34%) i Brodsko-posavskoj županiji (34%), a najmanje u Ličko-senjskoj (10%).

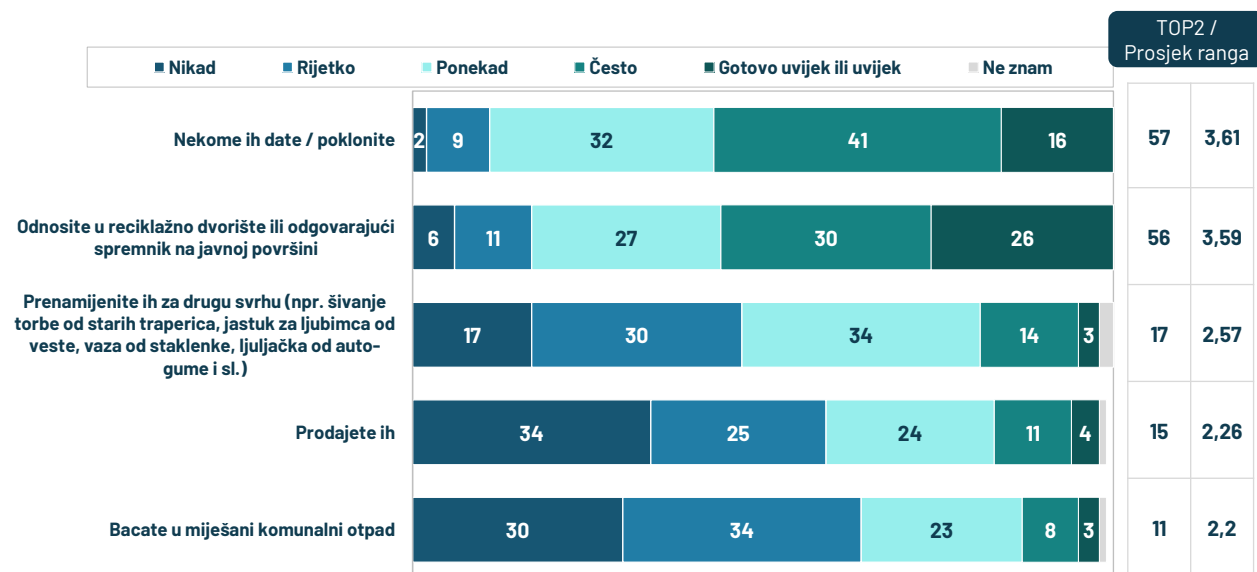
Ujedno je prenamjena je nešto češća u manjim naseljima, većim kućanstvima te u kućanstvima s nižim prihodima. Najveći udio (39%) bilježi se kod samozaposlenih ispitanika.

Slika 9. Jeste li tijekom 2024. godine dobili ili kupili neki rabljeni predmet a kojeg ste koristili u svrhu prenamjene, odnosno u svrhu za koju on nije proizveden, ili ste ga sami preuredili kako bi ga koristili za namjenu različitu od primarne?

Kada se radi o rješavanju vlastitih predmeta koji im više ne trebaju, a još su uporabljivi, građani najčešće biraju altruističke i ekološki odgovorne opcije. Najčešće poklanjaju nekome (prosječna ocjena 3,61 od 5) i odnose u reciklažno dvorište (3,59). Najrjeđe se takvi predmeti bacaju u miješani komunalni otpad (prosjek 2,20) ili prodaju (2,26).

Slika 10. Koliko često svoje rabljene predmete ili predmete koji Vam više ne trebaju, a koji se još mogu koristiti:

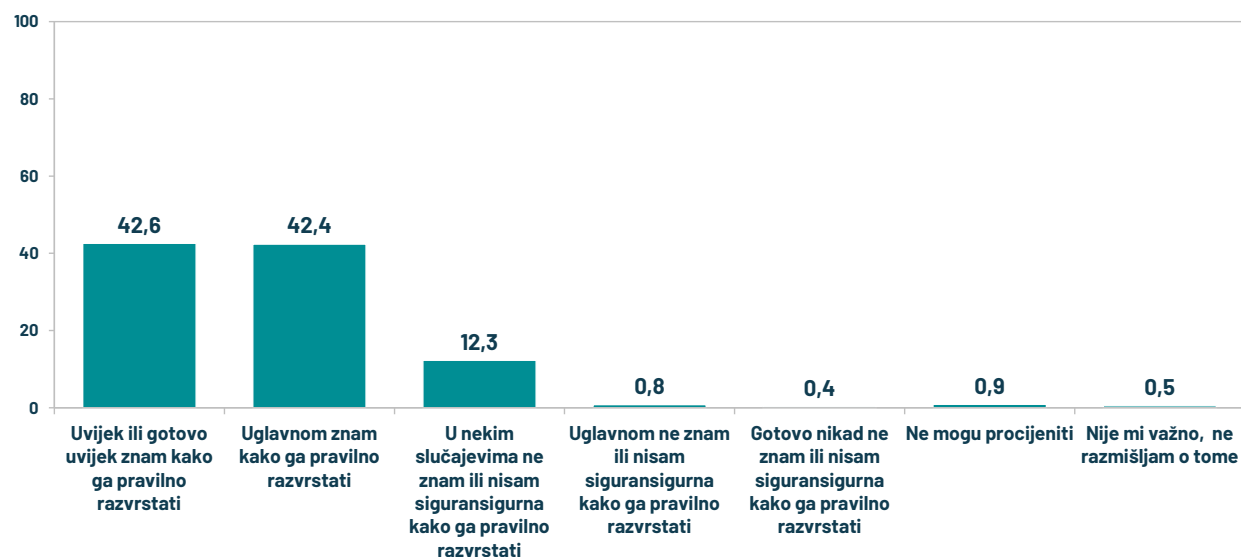
3.5. Opće navike vezane iz odvajanje otpada

Građani iskazuju visoku razinu samopouzdanja u svoje znanje o razvrstavanju otpada. Ukupno 85% ispitanika smatra da uvijek ili uglavnom znaju kako pravilno razvrstati otpad. Samo 12,3% priznaje da u nekim slučajevima nisu sigurni.

Najveće samopouzdanje pokazuju stanovnici Međimurske (58% uvijek zna) i Varaždinske županije (53%), dok je ono najniže u Ličko-senjskoj (28%) i Dubrovačko-neretvanskoj županiji (31%).

Muškarci (49%) su samouvjereniji od žena (39%) da uvijek znaju pravilno razvrstati otpad. Samopouzdanje raste s dobi: 55% starijih od 60 godina tvrdi da uvijek zna, u usporedbi s 30% mlađih od 29, koji su ujedno i najskloniji priznati nesigurnost (20%).

Slika 11. Kad odlazete otpad, znate li otpad pravilno razvrstati?

Na pitanje o svjesnom nepravilnom odlaganju otpada, 43% ispitanika tvrdi da to čini gotovo nikada. Međutim, značajan dio populacije priznaje povremene prekršaje: 31,4% to čini rijetko, a 11,4% povremeno. Ukupno, oko 12,5% ispitanika priznaje da otpad često ili gotovo uvijek svjesno odlaže na neodgovarajuće mjesto.

Postoji jasan trend prema kojem stariji ispitanici tvrde da su znatno odgovorniji. Čak 65% ispitanika starijih od 60 godina tvrdi da gotovo nikada ne odlažu otpad nepravilno, u usporedbi sa samo 24% mlađih od 29 godina. Mladi su, s druge strane, najskloniji priznati da to čine rijetko ili povremeno. Umirovljenici se ponovno ističu kao najsavjesnija skupina (67% gotovo nikada).

Slika 12. Što biste Vi rekli, kad odlažete otpad, koliko često ga svjesno odložite na neodgovarajuće mjesto?

